

ข่าวประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

114 สุขุมวิท 23 แขวงคลองเตยเหนือ เขตวัฒนา กรุงเทพฯ ๑๐๑๑๐

โทรศัพท์ ๐-๒๖๔๙-๕๐๐๐ ภายใน ๕๖๖๖ โทรศัพท์/โทรสาร ๐-๒๒๕๘-๐๓๑๑

ข่าวจากหนังสือพิมพ์กรุงเทพธุรกิจ ฉบับประจำวันที ๒๐ เดือนพฤศจิกายน พ.ศ.๒๕๕๕ หน้า ๑๐

ศูนย์สารสนเทศและการประชาสัมพันธ์ ได้จัดระบบข่าวสิ่งพิมพ์ สนใจดูที่ได้ <http://news.swu.ac.th/newsclips/>

การชุมนุมนอกกรอบ

ทศพล กฤตยพิสิฐ
คณะสังคมศาสตร์
ม.ศรีนครินทรวิโรฒ

ปรากฏการณ์การชุมนุมโดยการนำของกลุ่มที่เรียกตนเองว่า "องค์การพิทักษ์สยาม" ไม่ว่าจะใช้ชื่อว่า "มือบพิทักษ์สยาม" ตามชื่อกลุ่มที่จัดตั้งขึ้น "มือบ เสธ.อ้าย" ตามชื่อผู้ประกาศนำการเคลื่อนไหว "มือบรวมพลคนทนมไม้ไหว" "มือบรวมการเฉพาะกิจ" หรือจะเรียกชื่ออย่างใดก็ตาม กลายเป็นปัญหาที่ทำให้รัฐบาลและพรรคการเมืองฝ่ายรัฐบาลต้องหันมาให้ความสำคัญกับการเคลื่อนไหวชุมนุมของกลุ่มดังกล่าวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ทั้งที่ระยะแรก รัฐบาลเคยออกมาปราชัยในเชิงดูหมิ่นดูแคลนว่าการชุมนุมของกลุ่มที่ดูเหมือนละอ่อนทางการเมืองจะมาทำอะไรกับรัฐบาลที่มาจากเสียงประชาชนนับล้านคนได้

แต่สิ่งที่ปรากฏให้เห็นจากการรวมตัวชุมนุมครั้งแรกก็แสดงให้เห็นถึงความน่าสะพรึงกลัว จากจำนวนผู้เข้าร่วมชุมนุมที่มากกว่าการคาดการณ์ของฝ่ายตน ไม่ว่าจะผู้เข้าร่วมชุมนุมจะมาด้วยเหตุผลหรือเจตนาที่เหมือนหรือแตกต่างกันก็ตาม ก็ต้องถือว่าการชุมนุมที่ผ่านมาส่งสัญญาณหลายสิ่งหลายอย่างที่ทำให้รัฐบาลอยู่นิ่งเฉยอีกต่อไปไม่ได้

"ทำไมการชุมนุมที่ประกาศโดยมือสมัครเล่นทางการเมืองโดยปราศจากแกนนำมืออาชีพ จึงเรียกผู้คนให้เข้ามาร่วมชุมนุมได้มากกว่าที่คาดคิด" กลายเป็นปริศนาที่ค้างคาใจบุคคลหลายฝ่าย เริ่มตั้งแต่ "เสธ.อ้าย" ที่ประกาศตนเองเป็นผู้นำหรือจะเรียกว่าแกนนำของการชุมนุม เป็นบุคคลที่ไม่เคยปรากฏชื่อเสียงในเรื่องการนำชุมนุมในสายตาประชาชนทั่วไป รวมทั้งการชุมนุมในระยะเริ่มต้นก็ไม่ประกาศพันธมิตรและภาคีองค์กรเครือข่ายที่ชัดเจนออกมา แม้ว่าจะมี "ขาประจำ" ที่ปรากฏตัวอยู่เสมอในการชุมนุมทุกครั้งออกมาร่วมด้วยก็ตาม แต่ก็ไม่ได้มีบทบาทโดดเด่นจนครอบงำตีตราการชุมนุมเคลื่อนไหวว่ามาจากตนเองและพวกพ้องให้มีภาพของ "มือบขาประจำ" ที่เคยขึ้นมาแล้ว

การชุมนุมที่ประกาศถึงความชัดเจนในเงื่อนไขระยะเวลาที่สั้น กระชับและไม่ยืดเยื้อด้วยวลี "บันไดสองขั้น" กลายเป็นความแตกต่างของการชุมนุมที่เกิดขึ้นในครั้งใหม่ที่เชิญชวนให้ผู้คนให้เห็นด้วยเข้ามาร่วมชุมนุมราวกับเป็น "นาทิตอง" ที่ต้องรีบตัดสินใจไม่ลังเลที่จะเข้าร่วมเป็นส่วนหนึ่งของการ

ชุมนุมเคลื่อนไหวเพื่อ "เผด็จศึก" ให้ได้ผลลัพธ์ตามเงื่อนไขที่ตั้งไว้ แม้ว่าก่อนหน้านี้จะโดนโจมตีจากฝ่ายตรงข้ามว่าการชุมนุมเพียงสองครั้งในระยะเวลาอันสั้นเช่นนี้ไม่สามารถก่อให้เกิดการเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงอย่างใดได้

ตรงกันข้ามการออกมาต่อต้านโจมตีด้วยถ้อยคำรุนแรงข่มขู่ต่างๆ นานากลับกลายเป็น "การเรียกแขก" ให้กับการชุมนุมอีกทางหนึ่ง ดังเช่น "มือบหลักร้อย" "มือบมีเส้น" หรือจะเรียกชื่อในลักษณะดูถูกเหยียดหยามอย่างใดก็ตาม สามารถสร้างสถานการณ์ให้ฝ่ายตนพลาดพลั้งเกิดความสูญเสียตามมาอย่างคาดไม่ถึงไม่ต่างจากคำว่า "โจรกระจอก" อันลือลั่นสนั่นเมืองเมื่อหลายปีก่อนที่ส่งผลให้ปัญหาภาคใต้แก้กันไม่ตกมาจนถึงทุกวันนี้

ประการต่อมาการไม่ประกาศวิธีการเผด็จศึกลงไปอย่างชัดเจน เพียงแจ้งว่าขอให้ผู้มีชุมนุมมากันเยอะๆ แล้วจะบรรลุสำเร็จได้เอง กลายเป็นการเชื่อเชิญที่มีเสน่ห์ชวนให้หลงใหลติดตามแก่ผู้ที่มีแนวความคิดอย่างเดียวกันที่ยังลังเลว่าจะเข้าร่วมชุมนุมหรือไม่ มีโอกาสตัดสินใจเข้าร่วมชุมนุมมากยิ่งขึ้น เนื่องจากเล็งเห็นถึงปัจจัยในเชิงปริมาณที่มีผลต่อความสำเร็จในการเผด็จศึกจากการชุมนุมเคลื่อนไหวที่เกิดขึ้นที่ตนเห็นว่าสามารถมีส่วนร่วมได้อย่างไม่ยากเย็นเกินไป ทั้งนี้ยังรวมถึงการทำทนายด้วยการประกาศออกไปว่าถ้ามีผู้เข้าร่วมการชุมนุมไม่ถึงจำนวนที่ตั้งใจไว้ก็เป็นอันว่า "เลิก" ของผู้นำการชุมนุมที่ต้องการฉายภาพความเด็ดขาด พูดคำไหนคำนั้นตรงไปตรงมา ตามประสาชายชาติทหาร โดยให้เหตุผลว่าจำนวนผู้เข้าร่วมจะแสดงถึงความต้องการของประชาชนที่อยากจะเห็นการเปลี่ยนแปลง ก็มีสวนกระตุ้นให้การตัดสินใจเข้าร่วมการชุมนุมมีมากขึ้น

ความเป็นคนหน้าใหม่ในการเคลื่อนไหวชุมนุม เป็นข้อได้เปรียบที่ทำให้ฝ่ายรัฐบาลคาดเดาไม่ได้ว่าการชุมนุมจะออกมาในรูปแบบใดอย่างแน่นอนส่งผลให้การเตรียมการณ์เพื่อรับมือกับการชุมนุมที่เกิดขึ้นทำได้ยาก หากตัดสินใจผิดพลาดอาจส่งผลเสียอย่างคาดไม่ถึงก็เป็นได้ สังเกตได้จากกรมอบหมายให้ตำรวจและฝ่ายประจำรับผิดชอบดูแลการชุมนุมเคลื่อนไหวที่จะเกิดขึ้นเพื่อหลีกเลี่ยงความเดือดร้อนหากเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดฝันขึ้นตามมา

"มึงไม่ฟัง กูก็ฟัง" และอีกหลายคำพูดที่แสดงให้เห็นความได้เปรียบในลักษณะ "เอาเกลือไปแลกพิมเสน" หรือ "เอาม้าไปแลกกับช้าง" เนื่องจากต้นทุนทางการเมืองระหว่าง "ศัตรูตัวจริง" ซึ่งก็คือผู้อยู่เบื้องหลังฝ่ายตรงข้ามกับผู้นำการชุมนุมต่างกันอย่างเทียบกันไม่ได้ การออกมาประกาศดังกล่าวจึงเป็นเรื่องที่ไม่มีเสีย...มีแต่ได้กับเสมอตัวเท่านั้น การเดินเกมประจัญหน้าเข้าแลกจึงเป็นเรื่องที่สามารถดำเนินการได้อย่างเต็มที่ นอกจากนี้ความคลุมเครือไม่ชัดเจนในข้อเรียกร้องการแซ่แข็งประเทศไทยตามที่ประกาศว่าไม่ต้องการให้นักการเมืองเข้ามายุ่งเกี่ยวกับเมืองไทยสัก 5 ปี กลายเป็นความมุงงงสงสัยระคนกับความสะใจของประชาชนบางส่วนถึงความเป็นไปได้หากจะเกิดขึ้นจริง

...ความจริงความคิดสร้างสรรค์ในการชุมนุมเรียกร้องในระยะหลังเกิดขึ้นมากมาย ไม่ว่าจะด้วยจุดประสงค์เพื่อเชิญชวนให้บุคคลเข้าร่วมมากขึ้น เพื่อเรียกร้องความสนใจ โดยสร้างรูปแบบที่มีรสนิยมมากขึ้นกว่าการออกมาดูด่าว่ากล่าวหรือใช้ความรุนแรงเข้าหากันโดยตรง เพื่อเรียกร้องให้แนวร่วมที่ต้องการเคลื่อนไหวแต่ไม่ต้องการใช้ความรุนแรงเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น อาทิเช่น การใช้วิธีการ "อารยะขัดขืน" (civil disobedience) การเปลี่ยนมาเรียกแกนนำการชุมนุมว่าเป็น "แกน

นอน" เพื่อสร้างความรู้สึกร่วมกันระหว่างผู้มาเข้าร่วมการประชุม การเคลื่อนไหวเชิงสัญลักษณ์
ในลักษณะการรณรงค์ ประชาสัมพันธ์ ให้ข้อมูลข่าวสารด้วยวิธีการแหวกแนวที่สามารถสร้างจุดเด่น
และความน่าสนใจแตกต่างจากภาพลักษณ์การเคลื่อนไหวที่ผ่านมา

เหล่านี้ล้วนแล้วแต่เป็นมิติใหม่ในการชุมนุมเคลื่อนไหวที่แสดงให้เห็นถึงความมั่งคั่งจากการ
ใช้สติปัญญาสร้างสรรค์แต่มีสีสันให้การชุมนุมมากกว่าการตั้งหน้าตั้งตาใช้กำลังและความรุนแรงเข้า
ทำหั่นกันโดยไม่ได้สร้างประโยชน์และคุณูปการแต่อย่างใดให้กับสังคมไทย